

Budgetuppföljning per juli 2020

Danderyds kommun

Innehåll

Uppföljning av kommunens ekonomi.....	3
Nämndernas nettokostnader.....	4
Utbildningsnämnden.....	4
Socialnämnden.....	4
Internränta.....	5
Pensioner, PO-differens m.m.....	5
Skatteintäkter, utjämning & bidrag.....	5
Extern medelsförvaltning.....	5
Finansnettot.....	6
Skillnad mellan helårsprognosen juli jämfört med mars.....	7
Risakanalys.....	7

Uppföljning av kommunens ekonomi

Prognosen för årets resultat för helåret 2020 är ett överskott om 163 mnkr. Det är en positiv avvikelse om cirka 4 mnkr eller 3 procent jämfört med budget.

Resultat efter balanskravet prognostiseras till ett överskott om cirka 164 mnkr. Det är en positiv avvikelse om cirka 5 mnkr eller 3 procent jämfört med budget.

Skillnaden mellan prognosen för årets resultat och resultat efter balanskravet förklaras med marknadsvärdet av kommunens externa medelsförvaltning, se avsnitt extern medelsförvaltning för mer information.

De största avvikelserna mot budget prognostiseras för utbildningsnämnden med en negativ avvikelse om 19,4 mnkr, samt för budgetposten skatteintäkter, utjämning & bidrag som prognostiserar en positiv avvikelse med 17,7 mnkr.

Tabell 1, nedan är en förenklad resultaträkning för kommunen

Resultaträkning kommunen (mnkr)	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse mot budget	
	jul 2020	helår 2020	helår 2020	(mnkr)	(%)
Kommunstyrelsen	-66,0	-117,9	-122,8	5,0	4%
Revision	-0,5	-1,3	-1,3	0,0	0%
Överförmyndarnämnden	-2,0	-3,3	-3,4	0,1	3%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-3,1	-8,2	-8,5	0,3	4%
Byggnadsnämnden	-6,6	-12,6	-13,3	0,7	5%
VA-verksamhet och Avfall	-1,0	0,0	0,0	0,0	0%
Tekniska nämnden	-47,2	-88,4	-88,4	0,0	0%
Fastighetsnämnden	9,6	0,8	-1,2	2,0	167%
Kultur- och fritidsnämnden	-47,8	-87,9	-88,1	0,2	0%
Utbildningsnämnden	-515,9	-900,6	-881,2	-19,4	2%
Socialnämnden	-377,9	-643,0	-642,6	-0,4	0%
Summa	-1 058,3	-1 862,4	-1 850,8	-11,6	1%
Avgår internränta	17,1	28,0	30,0	-2,0	7%
Nämndernas nettokostnader	-1 041,2	-1 834,4	-1 820,8	-13,6	1%
Pensioner, PO-differens m.m.	-28,2	-53,0	-60,5	7,5	12%
Semesterlöneskuld (differens)	22,3	0,0	0,0	0,0	-
Exploatering engångskostnader	0,0	-14,3	0,0	-14,3	-
Exploatering realisationsvinster	3,6	3,6	0,0	3,6	-
Verksamhetens nettokostnad	-1 043,5	-1 898,1	-1 881,3	-16,8	1%
Skatteintäkter, utjämning. & bidrag	1 237,9	2 068,7	2 051,0	17,7	1%
Extern medelsförvaltning	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-
Finansnetto	-6,5	-7,0	-11,0	4,0	36%
Periodens resultat	187,3	163,0	158,7	4,3	3%
Balanskravskorrigerig	0,6	0,6	0,0	0,6	-
Resultat enligt balanskravet	187,9	163,6	158,7	4,9	3%

Nämndernas nettokostnader

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med cirka 12 mnkr. Två nämnder prognostiserar en negativ avvikelse. Utbildningsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 19,4 mnkr, och socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse med 0,4 mnkr.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett negativ avvikelse mot budget med 19,4 mnkr, vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader.

För **anslag** (ej volymrelaterade kostnader) prognostiseras en negativ avvikelse mot budget med 2,9 mnkr. Avvikelsen beror främst på att antalet elever i behov av särskilt stöd i grundskolan är fler än budgeterat.

För **volym** prognostiseras en positiv avvikelse mot budget med 0,9 mnkr.

För **egen regi** prognostiseras en negativ avvikelse med 17,4 mnkr mot budget. Den negativa avvikelsen beror främst på att ungdom och skola prognostiserar en negativ avvikelse med 15,3 mnkr mot budget. Den främsta orsaken till den negativa avvikelsen beror till stor del på att utbudet av platser på skolor är för stort i förhållande till antalet elever i kommunen. Arbete pågår för att anpassa kapaciteten till behovet.

Prognosen är exklusive den ersättning för sjuklönekostnader relaterade till corona på 3,7 mnkr som beviljats skola och förskola för april och maj månad. Ersättningen kommer fördelas till respektive enhet under augusti månad.

Socialnämnden

Socialnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,4 mnkr, vilket motsvarar 0 procent av budgeterade nettokostnader.

Den negativa avvikelsen beror främst på egen regi som prognostiserar en negativ avvikelse med 5,3 mnkr mot budget. Avvikelsen för egen regi beror på hemtjänsten som prognostiserar en avvikelse med 7,4 mnkr mot budget, med anledning av högre kostnader och minskade intäkter som beror på avvecklingen av hemtjänsten. Den negativa avvikelsen för hemtjänsten motverkas delvis av att andra delar inom egen regi prognostiserar positiv avvikelse.

Nämndens negativa avvikelse motverkas delvis av äldreomsorg som prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 4,7 mnkr, som främst beror på lägre utnyttjande av korttidsplatser än budgeterat. Social psykiatri prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 3,4 mnkr som främst beror på lägre kostnader för särskilda boenden än budgeterat.

Prognosen är exklusive den ersättning för merkostnader till följd av sjukdomen covid-19 som kommunen kan söka statsbidrag för från staten, samt ersättning för sjuklönekostnader där staten tar kostnaden. Summan som socialnämnden har ansökt om för merkostnader är på totalt 2,5 mnkr. För egen regi är det cirka 2,2 mnkr och för socialkontorets andra verksamheter 0,3 mnkr. Sjuklönekostnaderna uppgår till 0,3 mnkr. Sammanlagt uppgår ersättning för merkostnader och sjuklönekostnader till cirka 2,8 mnkr som inte ligger med i prognosen och som förväntas bidra positivt till socialnämndens resultat.

Internränta

För internräntan prognostiseras en negativ avvikelse mot budget med 2,0 mnkr. Internräntan är 1,5 procent och antagande görs att de aktiverade investeringarna uppgår till cirka 1.870 mnkr. I budget 2020 gjordes antagandet att de aktiverade investeringarna skulle uppgå till cirka 2.000 mnkr.

Pensioner, PO-differens m.m.

Dessa kostnader är nämndernas och kommunstyrelsens kostnader som belastar kommunens centrala budget. KPA som prognostiserar kommunens pensioner prognostiserar att kommunens pensionskostnader kommer uppgå till strax över 88 mnkr exklusive löneskatt. Av dessa prognostiseras cirka 53 mnkr inklusive löneskatt belasta kommunens centrala budget, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 7,5 mnkr. Den positiva avvikelsen beror på en lägre skuldförändring. Den lägre skuldförändringen beror på ett högt inkomstbasbelopp i samband med en låg inflation.

Skatteintäkter, utjämnung & bidrag

Enligt SKR:s skatteprognos per augusti 2020 är skatteintäkterna (netto) 2 003,3 mnkr, det är en minskning med cirka 48 mnkr jämfört med budget. Budgeten baserar sig på SKR:s skatteprognos i oktober 2019. Den främsta förklaringen är att Danderyds kommun får betala mer i det kommunala utjämningsystemet.

Tabell 2, tabellen nedan visar hur mycket Danderyds kommun betalade i utjämningsystemet 2019, SKR:s prognos i oktober 2019 som kommunens budget baseras på 2020, samt den senaste prognosen från SKR, augusti 2020.

Kommunal utjämnung (mnkr)	Prognos Aug 2020	Budget 2020	Utfall Dec 2019
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-866,3	-833,2	-786,9
Kostnadsutjämnung	191,9	197,4	202,7
Totalt	-674,4	-635,8	-584,2
Skillnad	38,6	51,6	-

Regeringen aviserade i januari 2020, innan coronakrisen, en satsning på att höja de generella statsbidragen med 5 miljarder kronor för 2020 i vårändringsbudgeten. Utifrån förslag från oppositionen beslutade riksdagen i februari om ett nytt anslag, stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden om 2,5 miljarder kronor för 2020. I 2020 års vårändringsbudget föreslog regeringen att ytterligare 15 miljarder kronor tillförs kommunsektorn i generella statsbidrag 2020 med anledning av coronakrisen. För Danderyds del innebär det cirka 65 mnkr i statsbidrag. Statsbidragen är medräknade i prognosen och prognostiseras redovisa en positiv avvikelse mot budget med 65 mnkr eftersom inga medel har budgeterats för statsbidrag.

Extern medelsförvaltning

Kommunens avsatta medel för att finansiera åtaganden för pensioner intjänade före 1998 ska redovisas till marknadsvärde. Det bokförda marknadsvärdet minus avgifter per

juli månad var cirka 0,6 mnkr lägre än bokfört marknadsvärde den 31 december 2019. Beloppet ska enligt reglerna räknas bort från balanskravsresultatet.

Avkastningen från kommunens start den 3 juli 2014 till och med 31 juli 2020 uppgår till cirka 48 procent jämfört med index som under samma period uppgår till cirka 34 procent. Avkastningen innevarande år fram till utgången av juli var minus cirka 0,5 procent jämfört med index på minus cirka 0,7 procent.

Vid utgången av juli var fördelningen 53 procent aktier och 41 procent räntebärande papper. 6 procent bestod av kassa och upplupen ränta.

Tabell 3, tabellen nedan visar marknadsvärdet på kommunens avsatta medel efter uttag till pensionsutbetalningar.

Kapitalförvaltning marknadsvärde (mnkr)	Utfall Juli 2020	Utfall Dec 2019	Utfall Dec 2018
Extern medelförvaltning	136,4	137,0	121,4
Skillnad	-0,6	15,6	-

Finansnettot

Prognosen för finansnettot (nettosumman av kommunens finansiella kostnader och finansiella intäkter) är en positiv avvikelse med 4,0 mnkr mot budget.

Den främsta orsaken till avvikelserna beror på att kostnaden för räntor som kommunen får betala för upptagna lån är lägre än vad som är budgeterat. Kommunen har budgeterat med en snittränta om 1 procent, prognosen är en snittränta om cirka 0,6 procent.

Skillnaden mellan budgeterad och prognostiserad snittränta beror på att omläggning av lån har skett under året till en lägre ränta. Kommunen har även amorterat lånen med cirka 50 mnkr i juni månad 2020. Kommunens totala låneskuld är nu 800 mnkr mot tidigare cirka 850 mnkr.

Realisationsvinster exploatering

Prognosen för realisationsvinster för exploatering uppgår till 3,6 mnkr som avser exploatering av fastigheterna Danderyd Sjukhuset 9 och 10 med överföring av mark inom Östra Mörbylund. Affären genererade en intäkt på cirka 4,4 mnkr och de upparbetade exploateringskostnaderna för fastigheterna uppgick till cirka 0,8 mnkr. Den totala nettointäkten blev cirka 3,6 mnkr. Inga intäkter har budgeterats för exploatering vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med cirka 3,6 mnkr.

Engångskostnader exploatering

Exploateringsprojekt *Tennisanläggningen* är avslutad då marken är avyttrad respektive upplåten med arrende. Området för tennisanläggningen har tidigare varit en avfallsdeponi för kommunen. Deponin har medfört att marken blivit förorenad. Miljö- och hälsoskydds nämnden har beslutat att marken ska saneras och det är markägaren, kommunen, som bär kostnadsansvaret. Marken har sanerats i enlighet med miljö- och hälsoskydds nämndens krav och kostnaden för detta uppgick till cirka 12 mnkr. Markföreningen som orsakats av kommunens tidigare deponi räknas som en miljöskuld som kommunen inte kan avsäga sig.

Kommunledningskontoret har gjort en genomgång av de balanserade exploateringskostnaderna. Med anledning av ny lagstiftning för redovisning av kommunal markexploatering behöver kommunen ändra sin bedömning av vilka

kostnader som kan balanseras. Lagstiftningen har bland annat blivit strängare kring vilka kostnader som kan balanseras tills intäkten infaller och vilka kostnader som måste belasta resultatet direkt. Resultatet av kommunledningskontorets omprövning är att fem exploateringsprojekt kommer resultatföras under 2020, totalt 2,4 mnkr. Det är främst kvarteret *Kraftledningen* (cirka 0,8 mnkr), *Enebytorget östra* (cirka 0,8 mnkr) och *Nora torg* (cirka 0,6 mnkr) som avses. Dessa exploateringsprojekt bedöms fortfarande generera en intäkt, men till följd av försiktighetsprincipen väljer kommunledningskontoret ändå att resultatföra kostnaderna. Kommunledningskontoret kan konstatera att det är svårt för en kommun att få vägledning i exempelvis vilka kostnader som kan balanseras eftersom lagstiftningen är relativt ny och lagstiftningen tolkas på olika sätt.

Skillnad mellan helårsprognosen juli jämfört med mars

I budgetuppföljningen per juli prognostiseras ett positivt resultat enligt balanskravsresultatet om 163,6 mnkr. Det är en förbättring med 51,7 mnkr jämfört med den senaste helårsprognosen som gjordes per mars då en positiv avvikelse om 111,9 mnkr prognostiserades. Förbättringen beror främst på högre skatteintäkter med cirka 40 mnkr och att nämnderna har förbättrat sina prognoser med sammanlagt cirka 19 mnkr. Detta motverkas delvis av kostnader av engångskaraktär för exploatering med cirka 14 mnkr.

Risakanalys

Skatteintäkterna kan minska ytterligare med anledning av Covid-19 och en försämrad konjunktur för Sverige som påverkar kommunerna negativt. Enligt SKR befinner sig kommunsektorn i början av en lång rad år med ansträngd ekonomi och kommunsektorn överlag har ekonomiska utmaningar. Kommunens ekonomi är kopplad till hur det går för Sverige och Sveriges kommuner med anledning av det kommunala utjämnningssystemet. Prognosen bedöms som osäker.